AMK-metatietoryhmä

Yleisten kirjastojen metatietoryhmän kokous

25.8.2026

Eeva Klinga-Hyöty

Lähde: https://tt.eduuni.fi/sites/amkit/konsortio/SiteAssets/AMKITkonsortion%20viralliset%20dokumentit/AMKIT-konsortion%20strategiat/AMKITstrategia2026_2029.pdf

AMKIT-konsortio

Kreodi-verkkolehti

Vuodesta 1999 lähtien

Ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Suunnattu amk-kirjastoille ja sidosryhmille

Theseus

Sis. opinnäytetöitä ja julkaisuja s2008 lähtien

Suomen suurin avoin julkaisuarkisto

Työryhmät

Avoimet oppimateriaalit –ryhmä

Kestävä kehitys –ryhmä

Metatietoryhmä

Pedagogiikkaryhmä

”Tekoälyverkosto”

Jory nimittää ryhmien jäsenet

AMK-metatietoryhmä

”Metatietoryhmä keskittyy metatietojen tuottamiseen ja hankintaan kuuluviin erityiskysymyksiin. Tavoitteena on hyvien käytäntöjen ja kokemusten jakaminen ammattikorkeakouluissa. Ryhmän tehtävänä on edistää alansa vuorovaikutusta ja tiedonkulkua kansallisten kuvailuryhmien välillä.”

Jäsenet: Irina Vikman (HAMK, Kumea), Mari Isokoski (HH, Sisku), Mervi Kivirinta (Diak, Kusti, Kuvailukoulutusverkosto), Taru Fröjdholm (Centria), Eeva Klinga-Hyöty (HH, Kusti, Melinda), Anne Holappa (Humak, Kumea), Mervi Löytynoja (Seamk), Jenni Piik (Jamk), Mirva Moilanen (Laurea), Heli Kolehmainen (XAMK, Kumea) ja Sari Pesonen (Diak, Toiku)

Ryhmä toiminut vuodesta 2002 lähtien.

Osaaminen

Kuvailuosaamisen turvaaminen

Osaamistarpeiden tunnistaminen

- Kyselyt kuvailijoille säännöllisesti

Metatiedon mestariksi –verkkokurssi

Webinaarit ajankohtaisista asioista

Vertaistuki

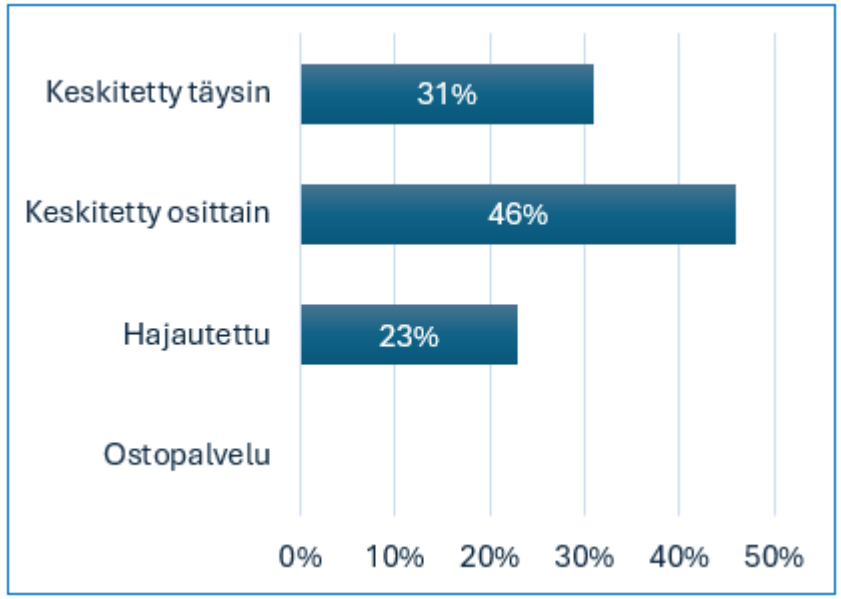
Kokemusten ja ajatusten vaihtoa eri teemoista:

- Tekoälyn hyödyntäminen kuvailussa
- Uudistettu RDA
- Bibframe-tietomalli, linkitetty data
- Kohan ja Alman kuvailukäytänteiden seuraaminen

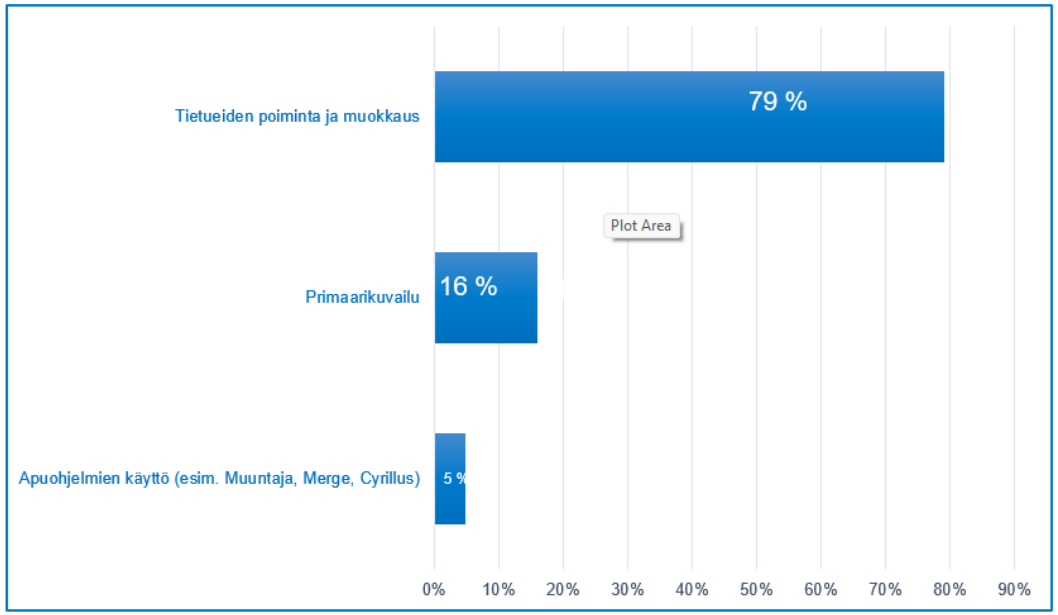
Yhteistyö kansallisten ryhmien kanssa

Käytännön kuvailutyö amk-kirjastoissa

Organisointi

Työajan käyttö

Käytännön kuvailutyö amk-kirjastoissa

- Koha-kirjastot:
  - Bib-tietueiden kuvailu tehdään Melindassa (Aleph)
  - Kohassa hallinnoidaan kokoelmiin liittyvät tiedot: varastotiedot ja niteet
  - RDA-kuvailusäännöt, Marc 21 –formaatti
  - E-aineistot:
    - Lisensoidut e-aineistopaketit hallinnoidaan SFX:llä; metatietoja ei tuoda Melindaan eikä Kohaan
    - Yksittäiset e-kirjat kuvaillaan Melindaan tai hallinnoidaan SFX:llä
    - SFX:llä hallinnoiduissa tietueissa puutteellinen metadata
    - E-kirjojen hankinta suoraan välittäjiltä / kirjakaupoista
  - Ei tekoälytyökalua käytössä
  - Finto AI:n hyödyntäminen
  - Koha-ERM projekti kevät 2025
    - E-aineiston, erityisesti e-kirjojen hankinnan ja hallinnan kehittäminen, ml. tilastot
    - Tritonian pilotti

Käytännön kuvailutyö amk-kirjastoissa

- Alma-kirjastot:
  - Almassa on toteutettu Alma-Melinda integraatio, joka mahdollistaa tietueiden siirtämisen järjestelmien välillä.
  - Tietueita voidaan muokata myös Alman työkaluilla manuaalisesti tai automaattisesti.
  - RDA-kuvailusäännöt, Marc 21 –formaatti
  - E-kirjojen kuvailussa hyödynnetään Alman Community Zonea
  - E-aineiston hankinta / aktivointi Alman hallintaliittymän kautta
  - AI-työkalu tekee englanninkielisestä aineistosta kelpo peruskuvailun, kun saa kuvat nimiösivusta, nimiösivun kääntöpuolesta ja tarvittaessa takakannesta.
  - Asiasanoitus tulee LC:n sanastosta eli on priimaa, mutta pitää kuitenkin tarkistaa, että on relevanttia.
  - ”AI on kelpo apuri, mutta ei oikeassa elämässä nopeuta tai automatisoi kuvailua”

Ryhmän agendalla, kokoukset n. kerran kuussa

Tutkimustuotosten, esim. tutkimusdatan kuvailu

- Käytännöt vaihtelevat korkeakouluittain
- Kirjaston asiantuntemuksen hyödyntäminen
- Metadatan tuottaminen:
  - Qvain
  - Reportronic
  - Justus

Kuvailukoulutusverkosto

- Metatiedon mestariksi – oppimateriaalin siirto korkeakoulujen DigiCampus-alustalle meneillään
  - Sisällön päivittäminen – viimeistely haastavaa epäselvän ohjeistuksen vuoksi (uusi RDA)
  - Verkosto vastaa materiaalin ylläpidosta ja päivityksestä
  - On avoin kaikille jatkossakin
  - Hyödynnetty erityisesti uusien kuvailijoiden perehdytyksessä

Kansalliset ryhmät

- Niukkenevat resurssit - mistä jäseniä?
- Vuoropuhelu tärkeää
  - Kuulumiset kansallisista ryhmistä

Osaamisen turvaaminen jatkossa?

- Kuvailukoulutus?
  - Webinaarit
- Vertaistuki
- Formaattimuutokset, Alephin seuraaja
- Tekoälyn hyödyntäminen
- Sännölliset kyselyt kuvailijoille 2 vuoden välein

Toimintasuunnitelmat ja kertomukset
Kuulumiset: Kirjo-kokoukset, AMKIT-webinaarit

Kiitos

Eeva.Klinga-Hyoty@haaga-helia.fi